

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Κῆν με φάγης ἐπὶ ρίζαν ἀλλ' ἔτι
καρποφορήσω - ὅσον ἐπισπεῖσαι σοι,
Τράγε θυομένω.

Επίγραμμα από τα αθηναϊκά Ασκώλια

Οι μαχητές δεν μπορούν και δεν πρέπει
να ελεεινολογούν την μοίρα τους,
επειδή πάλεψαν όχι γιατί τους εξανάγκασε κανείς,
αλλά γιατί το θέλησαν οι ίδιοι συνειδητά.

Αντόνιο Γκράμσι

Η είσοδος του 2010 σηματοδοτεί για τα «Τετράδια» τριάντα χρόνια ενεργού παρουσίας στα πολιτικά δρώμενα αυτού του τόπου. Ούτε πολλά, ούτε όμως και λίγα — όπως σημειώναμε και με αφορμή την συμπλήρωση των είκοσι πέντε μας χρόνων — για ένα κυριολεκτικά α-δέσποτο περιοδικό πολιτικής παιδείας, που δεν υπέστειλε ούτε στιγμική σημαία της κριτικής, τόσο στο κυρίαρχο μεταπολιτευτικό συγκρότημα εξουσίας και τους σταυροφόρους της Νέας Τάξης, όσο και στην παραδομένη και ενσωματωμένη στο σύστημα Αριστερά.

Ούτε πολλά, λοιπόν, αλλά ούτε και λίγα για ένα περιοδικό, που στηριγμένο στις αφετηριακές παρακαταθήκες του Δημοκρατικού Πατριωτισμού του Ρήγα και των μαθητών του, πάσχιζε και πασχίζει, χωρίς εκπτώσεις σε αξίες και αρχές να συνδέσει το αγωνιστικό παρελθόν μας με το παρόν. Να αναδείξει με δυο λόγια το μέγιστο εγχείρημα, τη σύζευξη του εθνικού και του κοινωνικού μετώπου, όπως αυτό αποτυπώθηκε στην εποποιία της Εθνικής Αντίστασης, με τις σημερινές συνθήκες, που επιβάλλουν την αναγκαιότητα σύνθεσης των εθνικών και κοινωνικών αγώνων, την ανάδειξη των υποτελών τάξεων σε ηγέτιδα εθνική δύναμη.

Για όλα αυτά τα ζητήματα που συνοφίζονται στο ερώτημα τι είναι και τι θέλουν τα «Τετράδια», ο αναγνώστης μας μπορεί να βρει απαντήσεις στα προηγούμενα τεύχη, και ειδικά στα τεύχη 50-51 και 55-56, όπου υπάρχουν επαρκή στοιχεία της πορείας και του όποιου αυτοπροσδιορισμού μας.

Και στο τεύχος αυτό, αποτυπώθηκε η ουσιαστική, μάλλον, αδυναμία μας να βγαίνουμε πιο συχνά και πιο τακτικά ως μονό κάθε φορά τεύχος. Έτσι, την χρονική αυτή αδυναμία επιδιώκουμε να την θεραπεύσουμε με τα διπλά, ως το παρόν και το προηγούμενο, τεύχη, στα οποία διοχετεύεται το μεγαλύτερο μέρος της για το εξάμηνο προγραμματισμένης ύλης. Επί της ουσίας, πάντως, θέλουμε να πιστεύουμε ότι και στο ανά χείρας τεύχος αντανακλώνται, ως έναν βαθμό, οι αλλαγές που επήλθαν στην καθ' όλου λειτουργία του περιοδικού και αποτυπώθηκαν στο προηγούμενο τεύχος.

Στα κείμενα του Σταύρου Λυγερού και Δημήτρη Κωνσταντακόπουλου αποτυπώνονται οι τελευταίες εξελίξεις με την αλλαγή του πολιτικού σκηνικού στην Ελλάδα και το παραπέρα βύθισμα στο τέλμα των δικαιοδικών στην Κύπρο και καταγράφονται, με διαύγεια φρονούμε, όχι μόνον οι δυσκολίες και τα προβλήματα, αλλά και η ουσιαστική ανεπάρκεια των κυρίαρχων συγκροτημάτων τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Κύπρο να διαχειριστούν μ' έναν τρόπο επαρκή και εθνικά και κοινωνικά υπεύθυνο τα μεγάλα ζητήματα που έχουν ανακύψει.

Οι Βασίλης Ασημακόπουλος και Παναγιώτης Σωτήρης προσεγγίζουν με ουσιαστικό τρόπο δύο μείζονα ζητήματα, αυτό των εργασιακών σχέσεων και του εκπαιδευτικού ζητήματος, όπως αυτά τίθενται στις μέρες μας, όχι απλά σε ένα στενά εθνικό επίπεδο, αλλά σε άμεση σχέση με τα συνολικά ευρωπαϊκά δρώμενα.

Τις κοινωνικοπολιτικές διαστάσεις του αντιδικτατορικού αγώνα θέτει στο ξεχωριστής σημασίας, κατά την γνώμη μας, κείμενό του ο Ηλίας Νικολόπουλος, επαναφέροντας στην πραγματική τους τροχιά τα τότε πεπραγμένα, αποκαλύπτοντας με αδιαμφισβήτητα στοιχεία το ποιος-ποιον και συμβάλλοντας έτσι, κατά το μέρος του, στην αποκάλυψη του λαθρεμπορίου της ιστορίας που επιχείρησε και επιχειρεί η αναθεωρητική, νεοταξίτικης έμπνευσης, σχολή του μεταμοντέρνου.

Τον διαχρονικά άθλιο ρόλο της Μεγάλης Βρετανίας στο Κυπριακό Ζήτημα καταγράφει ο Μάριος Ευρυβιάδης ενισχύοντας την σταθερή άποψη του περιοδικού ότι από τον Ντισραέλι και τον Τσώρτσιλ, μέχρι τον Χάρτινγκ, τον Χάνεϋ και τον Γκόρντον Μπράουν, η αποικιοκρατική-ιμπεριαλιστική λογική του Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει αμετάβλητη.

Ο Ελευθέριος Τζιόλας και ο Ζήσης Φωτάκης, μέσα από τα ειδικής θεματολογίας κείμενά τους, διευρύνουν το φάσμα ενδιαφερόντων του περιοδικού, ενώ ο Γιώργος Οικονόμου, με το τεκμηριωμένο κείμενό του, επαναφέρει στην ζωή την βιβλιοκριτική από τα νεκροταφεία που την έχουν ενταφιάσει οι ατάλαντες συντεχνίες των ιθαγενών μικροευρωπαίων κριτικών.

Ως εξαίρεση και μόνο, τα «Τετράδια» φιλοξενούν μεταφρασμένο και σχολιασμένο το εξαιρετικής διαύγειας κείμενο του Mat Taibbi. Κείμενο, που κατά την γνώμη μας, αν και γραμμένο από έναν άνθρωπο που βρίσκεται στην άλλη πλευρά του πεζοδρομίου, δίνει ουσιαστικές και πειστικές απαντήσεις στα καυτά ερωτήματα που έθεσε η παγκόσμια κρίση.

Αφήσαμε για το τέλος το κείμενο του Πέτρου Παπαπολυβίου για τους δύο αλησμόνητους φίλους, συντρόφους, συνεργάτες και συμμαχητές, τον Κώστα Κύρρη και τον Βία Λειβαδά, στους οποίους και αφιερώνουμε το παρόν τεύχος.

ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ

Υ.Γ. Τα «Τετράδια» αναφέρουν με υποσέλιδη σημείωση την ιδιότητα κάθε αρθρογράφου τους. Αυτό δεν ισχύει για τα μέλη της συντακτικής επιτροπής και τους τακτικούς συνεργάτες που αναφέρονται στο εσώφυλλο κάθε τεύχους.